

ՍԵՂՄԱԳԻՐ

«Խելացի» անասնաշենքերի կառուցման կամ վերակառուցման և դրանց տեխնոլոգիական ապահովման աջակցության ծրագրի

«Խելացի» անասնաշենքերի կառուցման կամ վերակառուցման և դրանց տեխնոլոգիական ապահովման աջակցության ծրագրի (այսուհետ՝ Ծրագիր) նպատակն է բարելավել կենդանիների պահվածքի պայմանները՝ արդյունքում բարձրացնելով կենդանիների մթերատվության ցուցանիշները:

Ծրագրի շրջանակում խթանվում է անկապ բոքսային պահվածքով անասնաշենքերի կառուցումը կամ վերակառուցումը և դրանց տեխնոլոգիական ապահովումը: Անասնաշենքում պարտադիր պետք է պահվեն տոհմային կենդանիներ:

Ծրագրի շրջանակում կապալառուն պետք է անասնաշենքը կառուցելուց հետո իրականացնի երաշխիքային ու հետերաշխիքային սպասարկում՝ համաձայն կնքված պայմանագրի:

Ծրագրի մասնակից կարող են լինել իրավաբանական անձինք, համայնքները (եթե տվյալ ծրագիրը նախատեսված չէ իրականացնել սուբվենցիոն ծրագրերով) և անհատ ձեռնարկատերերը (այսուհետ՝ շահառու),

«Խելացի» անասնաշենքերի կառուցման կամ վերակառուցման, դրանց տեխնոլոգիական ապահովման համար ծառայություններ մատուցող կազմակերպությունները (այսուհետ՝ կապալառու), որոնք կբավարարեն Ծրագրով սահմանված պայմանները (առաջին և երկրորդ փուլերի աշխատանքների կատարմանը համապատասխան) և լիցենզավորված կլինեն Հայաստանի Հանրապետության քաղաքաշինության կոմիտեի կողմից (առաջին փուլի համար): Ծրագրի շրջանակում կապալառուն պետք է անասնաշենքը կառուցելուց հետո իրականացնի երաշխիքային ու հետերաշխիքային սպասարկում՝ համաձայն կնքված պայմանագրի:

Անասնաշենքի կառուցման և վերակառուցման համար առաջարկվում է 3 մոդել:

	Մոդել 1	Մոդել 2	Մոդել 3
Գլխաքանակ	20-25	40-45	95-100
Ծախս (առավելագույնը)	30 մլն դրամ	46 մլն դրամ	114 մլն դրամ

Եթե շահառուի նախաձեռնությամբ կառուցվի նախատեսված գլխաքանակը գերազանցող անասնաշենք, ապա ծախսերը կհաշվարկվեն միայն անասնագլխաքանակի տվյալ մոդելի համար սահմանված առավելագույն արժեքի չափով:

Ծրագրին մասնակցելու պայմանագրում պարտադիր ամրագրվող դրույթներ

ա. պայմանագիրը կնքելու պահից առավելագույնը **մեկ տարվա** ընթացքում անասնաշենքը **հանձնել շահագործման** (նշված ժամանակահատվածում արտակարգ կամ ռազմական դրություն հայտարարվելու դեպքում նախարարության համաձայնությամբ

անասնաշենքի շահագործման հանձնելու ժամկետը կարող է երկարաձգվել մինչև մեկ տարով),

բ. պայմանագրի գործողության ընթացքում անասնաշենքը **չօտարել**,

գ. շահագործման հանձնելուց հետո անասնաշենքը **առնվազն հինգ տարի օգտագործել նպատակային**,

դ. շահագործման հանձնելուց հետո **հինգ տարի հաշվետվություն** ներկայացնել նախարարություն,

ե. պայմանագրի գործողության ընթացքում անասնաշենքը **գրավադրելու** դեպքում ստացված ֆինանսական միջոցները ներդնել բացառապես անասնաբուծության և անասնակերի արտադրության զարգացման նպատակով (գրավադրման թույլտվությունը կտրամադրի նախարարությունը): Նախարարության հետ կնքված պայմանագրի գործողության ընթացքում շահառուն կարող է գրավադրել ներդրված հիմնական միջոցները (շենքեր, շինություններ), եթե ստացված ֆինանսական միջոցները ուղղվելու են բացառապես ծրագրի իրագործմանը և զարգացմանը: Գրավադրման գործընթացը ավարտելուց հետո **10 աշխատանքային օրվա** ընթացքում շահառուն պետք է նախարարությանը տրամադրի գրավի (վարկի) **պայմանագիրը**, որում նաև պետք է ամրագրվի, որ գրավառուն պարտավորվում է վերահսկել տրամադրված ֆինանսական միջոցների **նպատակային օգտագործումը**,

զ. նախարարության հետ կնքված պայմանագրի գործողության ընթացքում շահառուի կողմից հիմնական միջոցների գրավադրման դեպքում նախարարության պահանջով **ծանուցվելուց հետո 15 աշխատանքային օրվա ընթացքում** շահառուն պետք է նախարարություն ներկայացնի գրավառուի կողմից տրամադրված **տեղեկանք՝** գրավադրումից ստացված ֆինանսական միջոցների **նպատակային օգտագործման** վերաբերյալ:

Ծրագիրն իրականացվում է երկու բաղադրիչով՝ ծախսերի մասնակի փոխհատուցման և վարկերի տոկոսադրույքների մասնակի սուբսիդավորման միջոցով: Յուրաքանչյուր շահառու նույն անասնաշենքի կառուցման կամ վերակառուցման և դրանց տեխնոլոգիական ապահովման նպատակով կարող է օգտվել աջակցության միայն մեկ բաղադրիչից:

Ծախսերի մասնակի փոխհատուցման բաղադրիչ

Փոխհատուցվող ծախսի չափը	Ընդհանուր			Արտոնյալ խմբեր*		
	Մոդել 1	Մոդել 2	Մոդել 3	Մոդել 1	Մոդել 2	Մոդել 3
	50%			70%		
Կառուցում	15 մլն դրամ	23 մլն դրամ	57 մլն դրամ	21 մլն դրամ	32.2 մլն դրամ	79,8 մլն դրամ
Վերակառուցում	25%			45%		
	7.5 մլն դրամ	11.5 մլն դրամ	28.5 մլն դրամ	13.5 մլն դրամ	20.7 մլն դրամ	51,3 մլն դրամ

* Ձինվորական ծառայության պարտականությունների կատարման ժամանակ մարտական հերթապահության կամ գործողությունների իրականացման արդյունքում իրավաբանական անձի՝ **հաշմանդամ** դարձած հիմնադիր և անհատ ձեռնարկատեր, Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2014 թվականի դեկտեմբերի 18-ի N 1444-Ն որոշմամբ հաստատված **սահմանամերձ** բնակավայրերում գործունեություն իրականացնող տնտեսավարողներ, ինչպես նաև գյուղատնտեսության ոլորտում գործունեություն իրականացնող **կոոպերատիվներ**:

Փոխհատուցման բաղադրիչով Ծրագրին մասնակցության գործընթացը.

- 1) Տնտեսավարողը նախարարություն ներկայացնում է էլեկտրոնային դիմում՝ պարտադիր նշելով, թե Ծրագրի որ բաղադրիչից է ցանկանում օգտվել (դիմումի ձևը մշակում է նախարարությունը և հրապարակում նախարարության պաշտոնական կայքում, դիմումներն ընդունվում են մինչև **2028 թվականի նոյեմբերի 1-ը**): Դիմումին կից ներկայացվում են Ծրագրով պահանջվող անհրաժեշտ փաստաթղթերը (ստորև):
- 2) Նախարարությունը 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում ստուգում է փաստաթղթերի ամբողջականությունը, և փաստաթղթերի ամբողջական փաթեթը ստանալուց հետո 15 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմումում նշված տեղեկությունների ուսումնասիրության նպատակով իրականացնում մոնիթորինգ՝ կազմելով տեղազննության արձանագրություն:
- 3) Տեղազննության արձանագրությունը ստանալուց հետո նախարարությունը 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմումատուին գրավոր տեղեկացնում է պայմանագիր կնքելու կամ պայմանագրի կնքումը մերժելու վերաբերյալ:
- 4) Պայմանագիր կնքելու առաջարկը ստանալուց հետո տնտեսավարողը ոչ ուշ, քան մեկ տարվա ընթացքում նախարարություն է ներկայացնում՝
  - ա. շինարարության թույլտվություն,
  - բ. ծրագրում ներկայացված մոդելների չափորոշիչներին համապատասխանող ճարտարապետաշինարարական նախագիծ (նախագծերի օրինակները հրապարակվում են նախարարության պաշտոնական կայքում),
  - գ. շահառուի բանկային հաշվեհամարի վերաբերյալ տեղեկանք:
- 5) 15 աշխատանքային օրվա ընթացքում կնքվում է ծրագրին մասնակցելու պայմանագիր՝ տնտեսավարողի և նախարարության միջև,
- 6) Շահառուն տարեկան պարբերականությամբ պետք է ներկայացնի հաշվետվություն՝ մինչև հաշվետու տարվան հաջորդող տարվա մարտի 1-ը: Հաշվետվության բովանդակությանը և ձևին ներկայացվող պահանջները ամրագրվում են Ծրագրին մասնակցելու պայմանագրում:

Փոխհատուցման գումարը նախարարության կողմից փոխանցվում է դիմումատուի հաշվեհամարին երեք փուլով՝

ա. առաջին փուլի փոխհատուցումը կատարվում է անասնաշենքի հաստատված նախագծով նախատեսված՝ շինարարության թույլտվություն պահանջող բոլոր **շինարարական-մոնտաժային աշխատանքները (այդ թվում՝ վերակառուցման) ավարտելուց** և առաջին փուլի մոնիթորինգի դրական եզրակացությունը ստանալուց հետո՝

15 աշխատանքային օրվա ընթացքում՝ **փոխհատուցման գումարի 30%-ի** չափով (ֆինանսական ոչ բավարար միջոցների դեպքում՝ 40 աշխատանքային օրվա ընթացքում),

բ. երկրորդ փուլի փոխհատուցումը տրամադրվում է անասնաշենքը **տեխնոլոգիական սարքերով ապահովելուց, շահագործման հանձնելուց, անասնաշենքում նախատեսված կենդանիների գլխաքանակի առնվազն 50%-ի առկայության** և երկրորդ փուլի մոնիթորինգի դրական եզրակացությունը ստանալուց հետո՝ **15 աշխատանքային օրվա** ընթացքում՝ **փոխհատուցման գումարի 40%-ի** չափով (ֆինանսական ոչ բավարար միջոցների դեպքում՝ 40 աշխատանքային օրվա ընթացքում),

գ. երրորդ փուլի փոխհատուցումը տրամադրվում է երկրորդ փուլի փոխհատուցումը ստանալուց **1 տարվա ընթացքում** երրորդ փուլի մոնիթորինգի արդյունքում՝ անասնաշենքում նախատեսված կենդանիների **գլխաքանակի առնվազն 90%-ի առկայության** դեպքում՝ **15 աշխատանքային օրվա** ընթացքում՝ փոխհատուցման գումարի **30 %-ը** (ֆինանսական ոչ բավարար միջոցների դեպքում՝ 40 աշխատանքային օրվա ընթացքում):

Փոխհատուցված գումարը չի կարող արգելադրվել (դրվել արգելանքի տակ), բռնագանձվել կամ հաշվանցվել շահառուի այլ պարտավորությունների դիմաց:

Ծրագրի ծախսերի մասնակի փոխհատուցման բաղադրիչով մոնիթորինգն իրականացվում է նախարարության «Գյուղատնտեսական ծառայությունների կենտրոն» պետական ոչ առևտրային կազմակերպության միջոցով՝ տնտեսություններ այցելությունների և փաստաթղթերի ուսումնասիրության հիման վրա, յուրաքանչյուր փոխհատուցումից առաջ՝ նախանշված աշխատանքներն իրականացված լինելու վերաբերյալ շահառուի էլեկտրոնային դիմումի հիման վրա՝ դիմումը և փաստաթղթերի ամբողջական փաթեթը ստանալուց հետո՝ 15 աշխատանքային օրվա ընթացքում:

Վարկերի տոկոսադրույքների մասնակի սուբսիդավորման բաղադրիչ

Ծրագրի շրջանակում վարկերը տրամադրվելու են դրամով՝ առավելագույնը 14 տոկոս փաստացի տոկոսադրույքով: Վարկի առավելագույն գումարը պետք է համապատասխանի ծրագրով նախատեսված մոդելների գնահատված ծախսերին:

Շահառուներին վարկը տրամադրվում է **2%** տոկոսադրույքով (արտոնյալ խմբերին՝ **0%** տոկոսադրույքով), վարկերի մարման ժամկետը մինչև **5 տարի** է, մայր գումարի արտոնյալ ժամկետը՝ մինչև **1,5 տարի**:

Սուբսիդավորման բաղադրիչով Ծրագրին մասնակցության գործընթացը.

- 1) Ծրագրին մասնակցելու նպատակով տնտեսավարողը դիմում է Ծրագրին մասնակից ֆինանսական կառույցներին՝ վարկունակության բավարար մակարդակը ճշգրտելու նպատակով:
- 2) Տնտեսավարողը նախարարություն ներկայացնում է էլեկտրոնային դիմում՝ պարտադիր նշելով, թե Ծրագրի որ բաղադրիչից է ցանկանում օգտվել (դիմումի ձևը մշակում է նախարարությունը և հրապարակում նախարարության պաշտոնական կայքում, դիմումներն ընդունվում են մինչև **2028 թվականի նոյեմբերի 1-ը**): Դիմումին կից ներկայացվում են Ծրագրով պահանջվող անհրաժեշտ փաստաթղթերը (ստորև):

- 3) Նախարարությունը 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում ստուգում է փաստաթղթերի ամբողջականությունը, և փաստաթղթերի ամբողջական փաթեթը ստանալուց հետո 15 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմումում նշված տեղեկությունների ուսումնասիրության նպատակով իրականացնում մոնիթորինգ՝ կազմելով տեղազննության արձանագրություն:
- 4) Տեղազննության արձանագրությունը ստանալուց հետո նախարարությունը 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմումատուին գրավոր տեղեկացնում է պայմանագիր կնքելու կամ պայմանագրի կնքումը մերժելու վերաբերյալ:
- 5) Պայմանագիր կնքելու առաջարկը ստանալուց հետո տնտեսավարողը ոչ ուշ, քան մեկ տարվա ընթացքում նախարարություն է ներկայացնում՝
  - ա. շինարարության թույլտվություն,
  - բ. ծրագրում ներկայացված մոդելների չափորոշիչներին համապատասխանող ճարտարապետաշինարարական նախագիծ (նախագծերի օրինակները հրապարակվում են նախարարության պաշտոնական կայքում):
- 6) 15 աշխատանքային օրվա ընթացքում կնքվում է ծրագրին մասնակցելու պայմանագիր՝ տնտեսավարողի և նախարարության միջև:
- 7) Շահառուն տարեկան պարբերականությամբ ներկայացնում է հաշվետվություն՝ մինչև հաշվետու տարվան հաջորդող տարվա մարտի 1-ը: Հաշվետվության բովանդակությանը և ձևին ներկայացվող պահանջները ամրագրվում են Ծրագրին մասնակցելու պայմանագրում:
- 8) Պայմանագիրը կնքելուց հետո տնտեսավարողը 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմում է ֆինանսական կառույցին՝ վարկի ստացման համար ներկայացնելով հետևյալ փաստաթղթերը՝
  - ա. նախարարության հետ կնքված պայմանագրի պատճենը,
  - բ. վերը նշված՝ նախարարություն ներկայացված փաստաթղթերը:
- 9) Վարկերի մարման գործընթացն իրականացվում է ամսական հավասարաչափ մարման եղանակով, վարկի տոկոսադրույքը հաշվարկվում է մայր գումարի մնացորդի նկատմամբ: Շահառուի կողմից վարկի մայր գումարի վաղաժամկետ վճարման դեպքում ֆինանսական կառույցի կողմից տույժեր և տուգանքներ չեն հաշվարկվում:
- 10) Վարկերի տոկոսադրույքների սուբսիդավորումն իրականացվում է վարկի մայր գումարի և վարկի տոկոսադրույքի չսուբսիդավորվող մասի փաստացի մարումների հիման վրա, տույժերը և տուգանքները սուբսիդավորման ենթակա չեն:

Մոնիթորինգն իրականացնում է ֆինանսական կառույցը՝ տնտեսություններ այցելությունների և փաստաթղթերի ուսումնասիրության հիման վրա: Անասնաշենքի կառուցումը և տեխնոլոգիական ապահովումն իրականացնելուց հետո շահառուն ֆինանսական կառույց է ներկայացնում՝
  - ա. շինարարության ավարտական ակտ (շահագործման թույլտվություն),

բ. անասնաշենքի տեխնոլոգիական ապահովման համար ձեռք բերված և տեղադրված սարքերի մասին համապատասխան փաստաթղթեր (հաշվարկային փաստաթուղթ, հաշվարկային փաստաթուղթ չհամարվող այլ փաստաթղթեր, սարքավորումների նույնականացման կոդեր):

Ծրագրին մասնակցության համար պահանջվող փաստաթղթեր

- ✓ պետական ռեգիստրի վկայական,
- ✓ անշարժ գույքի նկատմամբ սեփականության իրավունքի վկայականի պատճենը,
- ✓ եթե անշարժ գույքի նկատմամբ գրանցված իրավունքն ընդհանուր համատեղ կամ ընդհանուր բաժնային սեփականություն է, ապա ներկայացնում է նաև անշարժ գույքի համասեփականատերերի համաձայնություն՝ նոտարական վավերացմամբ,
- ✓ վերակառուցման դեպքում՝ նաև վերակառուցվող անշարժ գույքի լուսանկարներ: